

Kitabu cha Danieli - Nambari Sabini na Saba

Kufunua Mfanano wa Kinabii: Uadventista wa Laodikia mwaka 1863 na Tipolojia ya Kibiblia

Jeff Pippenger
2024-02-10

Uasi wa Uadventista wa Laodikia mnamo 1863, umefananishwa na laana iliyotamkwa dhidi ya kuijenga upya Yeriko.

Wakati huo Yoshua akawaapisha, akasema, Na alaaniwe mtu yule mbele za Bwana, atakayeinuka na kuujenga mji huu wa Yeriko: ataweka misingi yake kwa gharama ya mzaliwa wake wa kwanza, na kwa gharama ya mwanawe mdogo ataweka milango yake. Yoshua 6:26.

Uasi wa Uadventista wa Laodikia mwaka 1863, umewakilishwa kwa mfano na waashi waliolikataa jiwe la pembeni.

Yesu akawaambia, Je, hamkusoma katika Maandiko: Jiwe walilolikataa wajenzi, hilo limekuwa jiwe kuu la pembe; hili limetoka kwa Bwana, nalo ni la ajabu machoni petu? Kwa hiyo nawaambia, Ufalme wa Mungu utaondolewa kwenu, na kupewa taifa linalozaa matunda yake. Mathayo 21:42, 43.

Uasi wa Uadventista wa Laodikia mnamo mwaka 1863 umeonyeshwa kwa mfano wa ndama wa dhahabu wa Haruni.

Kwa maana waliniambia, Tufanyie miungu itakayokwenda mbele yetu: kwa habari za Musa huyu, yule mtu aliyetutoa katika nchi ya Misri, hatujui limekuwa nini kwake. Nami nikawaambia, Yeyote aliye na dhahabu, na aivue. Basi wakanipa; kisha nikaitupa motoni, ndipo akatoka ndama huyu. Naye Musa alipoona ya kwamba watu walikuwa uchi; (maana Haruni alikuwa amewafanya wawe uchi kwa aibu yao mbele ya adui zao). Kutoka 32:23-25.

Uasi wa Uadventista wa Laodikia mwaka 1863 umefananishwa na ndama wawili wa dhahabu wa Yeroboamu.

Ikiwa watu hawa watapanda kwenda kutoa dhabihu katika nyumba ya Bwana huko Yerusalemu, ndipo mioyo ya watu hawa itarejea tena kwa bwana wao, yaani Rehoboamu mfalme wa Yuda, nao wataniua, kisha warudi kwa Rehoboamu mfalme wa Yuda. Kwa hiyo mfalme akafanya shauri, akatengeneza ndama wawili wa dhahabu, akawaambia, Ni tabu kubwa kwenu kupanda kwenda Yerusalemu; tazama miungu yako, Ee Israeli, iliyokutoa katika nchi ya Misri. Akaweka mmoja huko Betheli, na mwingine akaweka huko Dani. 1 Wafalme 12:27-29.

Uasi wa Uadventista wa Laodikia mnamo mwaka wa 1863, umewakilishwa kwa mfano na nabii kutoka Yuda aliyekufa kati ya punda na simba.

Ikawa, baada ya kula mkate na baada ya kunywa, akamtandikia punda kwa ajili yake, yaani kwa yule nabii aliyemrudisha. Naye alipokwenda, simba akakutana naye njiani, akamwua; na mzoga wake ukatupwa barabarani; punda akasimama karibu na mzoga huo, na simba naye akasimama karibu na mzoga. 1 Wafalme 13:23, 24.

Uasi wa Uadventista wa Laodikia mwaka 1863, umefananishwa na jaribu la kumi la Waisraeli wa kale lililoanzisha kutangatanga kwao jangwani.

Lakini kwa hakika kama nishivyo, dunia yote itajazwa na utukufu wa Bwana. Kwa sababu watu wote hao ambao wameuona utukufu wangu, na miujiza yangu niliyoyafanya Misri na jangwani, na wamenijaribu sasa mara hizi kumi, wala hawakuisikiliza sauti yangu; hakika hawataiona nchi niliyowaapia baba zao, wala yeyote miongoni mwa wale walionitia hasira hataiona; lakini mtumishi wangu Kalebu, kwa sababu alikuwa na roho nyingine pamoja naye, naye amenifuata kwa ukamilifu, nitamleta katika nchi alikoenda; na uzao wake utaimiliki. Hesabu 14:21-23.

Mtume Paulo alifundisha:

Sasa mambo haya yote yalitokea kwao kuwa mifano: nayo yameandikwa kwa ajili ya maonyo yetu, ambao miisho ya ulimwengu imetufikia. 1 Wakorintho 10:11.

Akitolea maoni kuhusu kanuni hiyo ya kinabii, Dada White alisema:

“Kila mmoja wa manabii wa kale alizungumza si sana kwa ajili ya wakati wao wenyewe kama kwa ajili ya wakati wetu, hata unabii wao una nguvu kwetu. ‘Basi mambo hayo yote yaliwapata wao kuwa vielelezo; tena yakaandikwa ili kutuonya sisi, tulioufikilia mwisho wa zamani.’ 1 Wakorintho 10:11. ‘Wala si kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yenu walihudumu mambo hayo, ambayo sasa mmehubiriwa na hao waliowahubirini injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni; mambo ambayo malaika hutamani kuyaangalia.’ 1 Petro 1:12....”

“Biblia imekusanya na kufunga pamoja hazina zake kwa ajili ya kizazi hiki cha mwisho. Matukio yote makuu na mambo yenye uzito ya historia ya Agano la Kale yamekuwa yakijirudia, na bado yanajirudia, katika kanisa katika siku hizi za mwisho.” Ujumbe Teule, kitabu cha 3, 338, 339.

Ujumbe wa mvua ya mwisho, kulingana na Isaya, ni ujumbe, maana anabainisha kwamba waovu watakataa kuusikia, naye anaueleza ujumbe huo kama "mstari juu ya mstari".

Ni nani atakayemfundisha maarifa? Na ni nani atakayemfahamisha mafundisho? Ni wale walioachishwa kunyonya maziwa, waliotolewa matitini. Kwa maana agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo: Kwa kuwa kwa midomo ya kigugumizi na kwa lugha nyingine atazungumza na watu hawa. Aliyewaambia, Hii ndiyo raha ambayo mnaweza kumpumzisha aliyechoka; na huu ndio uburudisho; lakini hawakutaka kusikia. Lakini neno la Bwana likawa kwao agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo; ili waende, wakaanguke nyuma, wavunjike, wanaswe, na wakamatwe. Isaya 28:9-13.

Kati ya mistari sita tuliyoitambua hivi punde, na bila shaka kuna mingine ambayo hatujaonyesha, mistari mmoja unasisitiza mwaka 1863, kama mwisho wa jaribio la hatua kwa hatua lililopelekea kutangatanga jangwani. Mistari miwili inasisitiza watu wa agano wa awali kuachwa kando na kubadilishwa na watu wapya waliochaguliwa. Mistari mmoja unaashiria laana kwa kujenga upya jambo lililokusudiwa libaki limeharibiwa na kuachwa chini ya laana ya Mungu kama lilivyokuwa, na mwingine unaashiria laana kwa kurudi mahali ulipokatazwa kwenda. Mistari miwili inatoa mifano ya ughushi wa vibao viwili vya Amri Kumi, vilivyowakilisha vibao viwili vya Habakuki.

Ndama wa dhahabu wa Haruni na Yeroboamu wanawakilisha taswira bandia ya wivu, ambayo iliwakilisha chati bandia ya mwaka 1863. Wakiunganishwa, mashahidi wawili wa Haruni na Yeroboamu hufundisha kwamba majedwali mawili ya Habakuki yanawakilisha jedwali moja, kwa jinsi ileile ambayo mbao mbili za Amri Kumi zinawakilisha sheria moja ya Mungu. Pamoja yanakuwa ishara moja, ambayo huundwa na hizo mbili zinapounganishwa. Mienendo ileile ya kinabii ya mbao mbili za sheria ya Mungu ipo katika majedwali mawili ya Habakuki, na kwa pamoja ubandia wa Haruni na Yeroboamu unalishughulikia jambo hilo la kinabii.

Kizazi cha kwanza cha Uadventista kimefananishwa na sanamu ya wivu katika Ezekieli sura ya nane. Maono yanayoanza siku ya tano, ya mwezi wa sita, katika mwaka wa sita katika sura ya nane ya Ezekieli, yanaendelea hadi sura ya tisa, ambako kuwekewa muhuri kwa mia arobaini na nne elfu kunawakilishwa. Katika kuzungumzia mfano wa kuwekewa muhuri wa sura ya tisa, Dada White anajumuisha sifa ya tabia ya Mungu inayoonyesha kwamba ni katika kizazi cha tatu na cha nne ambako Mungu anawahukumu wasiotii. Kwa hiyo anahusisha ukweli unaohusiana moja kwa moja na amri ya pili, ambayo ni amri inayokataza kuabudu sanamu, kama walivyokuwa ndama wa dhahabu wa Haruni na Yeroboamu.

'Akamwita yule mtu aliyevikwa kitani, aliyekuwa na chombo cha mwandishi cha wino ubavuni mwake; na Bwana akamwambia, Pita katikati ya mji, katikati ya Yerusalemu, ukaweke alama katika vipaji vya nyuso za watu waugua na waliao kwa ajili ya machukizo yote yafanywayo katikati yake. Na kwa wale wengine akasema masikioni mwangu, Enendeni nyuma yake katika mji, mkapige; jicho lenu lisimwache yeyote, wala msiwe na huruma; waueni kabisa wazee na vijana, wanawali, na watoto wadogo, na wanawake; bali msimkaribie mtu yeyote aliye na ile alama; tena anzeni katika patakatifu pangu. Ndipo wakaanza kwa wale wazee waliokuwa mbele ya nyumba.'

Yesu yuko karibu kuacha kiti cha rehema cha patakatifu pa mbinguni ili kuvaa mavazi ya kisasi na kumimina ghadhabu Yake katika hukumu juu ya wale ambao hawajaitikia nuru ambayo Mungu amewapa. "Kwa kuwa hukumu juu ya tendo ovu haitekelezwi mara moja, kwa hiyo mioyo ya wana wa wanadamu imekaza nia ndani yao kufanya uovu." Badala ya kulainishwa na uvumilivu na subira ndefu ambayo Bwana amewadhahirishia, wale wasiomuogopa Mungu wala kupenda kweli huutia nguvu mioyo yao katika mwendo wao mbaya. Lakini hata uvumilivu wa Mungu una mipaka, na wengi wanaivuka mipaka hiyo. Wamezidi mipaka ya neema, kwa hiyo Mungu hana budi kuingilia kati na kutetea heshima Yake mwenyewe.

Kuhusu Waamori, Bwana alisema: ‘Katika kizazi cha nne watarudi hapa tena; kwa maana uovu wa Waamori bado haujatimia.’ Ingawa taifa hili lilijulikana kwa kuabudu sanamu na ufisadi, halikuwa bado limejaza kikombe cha uovu wake, na Mungu hangeutoa amri ya kuliharibu kabisa. Watu walipaswa kuona nguvu za Mungu zikidhihirishwa kwa njia iliyo wazi, ili wasibaki na udhuru. Muumbaji mwenye huruma alikuwa tayari kuvumilia uovu wao hadi kizazi cha nne. Kisha, ikiwa hakuna mabadiliko ya kuwa bora yangeonekana, hukumu zake zingewaangukia.

Kwa usahihi usio na kosa, Yule asiye na kikomo bado anawawekea hesabu mataifa yote. Wakati rehema yake inatolewa kupitia miito ya kutubu, hesabu hii itabaki wazi; lakini takwimu zinapofikia kiwango fulani ambacho Mungu amekiweka, utekelezaji wa ghadhabu yake unaanza. Hesabu hiyo inafungwa. Uvumilivu wa Mungu unakoma. Hakuna tena maombi ya rehema kwa niaba yao.

Nabii, alipoutazama mfululizo wa enzi, aliwekewa wakati huu mbele ya maono yake. Mataifa ya enzi hii yamekuwa wapokeaji wa rehema ambazo hazijawahi kuonekana. Wamepewa baraka teule zaidi za mbinguni, lakini juu yao yameandikwa haya: kiburi kilichoongezeka, tamaa ya mali, uabudu sanamu, dharau kwa Mungu, na utovu mkubwa wa shukrani. Wanafunga upesi hesabu yao na Mungu.

Lakini kinachonifanya nitetemeke ni ukweli kwamba wale waliopokea nuru kuu zaidi na fursa na mapendeleo makuu wamechafuliwa na uovu uliotamalaki. Wakiathiriwa na wasio wa haki wanaowazunguka, wengi, hata miongoni mwa wale wanaokiri kweli, wamepoa na wamesukumwa na mkondo wenye nguvu wa uovu. Dhihaka ya jumla inayoelekezwa kwa uchaji wa kweli na utakatifu huwasababisha wale wasiungana kwa karibu na Mungu kupoteza kicho kwa sheria Yake. Kama wangepotea nuru na kuitii kweli kutoka moyoni, sheria hii takatifu ingeonekana kuwa ya thamani zaidi kwao inapodharauliwa na kuwekwa kando namna hii. Kadiri dharau kwa sheria ya Mungu inavyozidi kudhihirika, mstari wa utenganisho kati ya waishikao sheria Yake na ulimwengu unazidi kuwa wazi. Upendo kwa amri za Kimungu unaongezeka kwa kundi moja kadiri dharau kwa hizo inavyoongezeka kwa kundi jingine.

Mgogoro unakaribia kwa haraka. Takwimu zinazoongezeka kwa kasi zinaonyesha kwamba wakati wa kutembelea kwa Mungu umekaribia. Ingawa anasita kuadhibu, hata hivyo ataadhibu, tena upesi. Wale waendao katika nuru wataona ishara za hatari inayokaribia; lakini hawapaswi kuketi kimya, bila kujali, walingoja maangamizi, wakijifariji kwa imani kwamba Mungu atawalinda watu wake katika siku ya kutembelea. Si hivyo hata kidogo. Wanapaswa kutambua kwamba ni wajibu wao kufanya kazi kwa bidii kuwaokoa wengine, wakimtazamia Mungu kwa imani thabiti kwa msaada. "Maombi ya bidii ya mwenye haki yanaweza mengi."

Chachu ya utauwa haijapoteza kabisa nguvu zake. Wakati ambapo hatari na kudhoofika kwa kanisa ni vikubwa zaidi, kikundi kidogo kinachosimama katika nuru kitakuwa kikiugua na kulia kwa ajili ya machukizo yanayotendwa katika nchi. Lakini zaidi ya yote, maombi yao yataelekezwa kwa niaba ya kanisa kwa sababu wanachama wake wanafanya kama ulimwengu unavyofanya.

Maombi ya bidii ya hawa wachache waaminifu hayatakuwa bure. Bwana atakapotokea kama mlipiza kisasi, atakuja pia kama mlinzi wa wote ambao wamehifadhi imani katika usafi wake na wamejilinda wasitiwe doa na ulimwengu. Ni wakati huo ndipo Mungu ameahidi kuwalipizia kisasi wateule wake wanaomlilia mchana na usiku, ijapokuwa anawavumilia kwa muda mrefu.

Amri ni: 'Pita katikati ya mji, katikati ya Yerusalemu, nawe uweke alama juu ya vipaji vya nyuso vya watu wanaougua na kulia kwa ajili ya machukizo yote yanayotendeka katikati mwake.' Hawa wanaougua na kulia walikuwa wakitangaza maneno ya uzima; waliwakemea, waliwashauri, na kuwasihi. Baadhi ya wale waliokuwa wakimvunjia Mungu heshima walitubu na kunyenyekea mioyo yao mbele zake. Lakini utukufu wa Bwana ulikuwa umeondoka Israeli; ingawa wengi waliendelea na maumbo ya dini, nguvu na uwepo wake vilikosekana. Ushuhuda, juzuu ya 5, 207-210.

Ili kuyaelewa ipasavyo maono ya kutiwa muhuri kama yalivyowekwa wazi na Ezekieli, ni muhimu sana kuelewa vizazi vinne vya Uadventista. Dada White anaanza kifungu tulichokichagua kwa kurejea moja kwa moja Ezekieli sura ya tisa, na sehemu tuliyochagua pia inamalizika kwa kurejea moja kwa moja Ezekieli sura ya tisa. Katika kifungu hicho anasema kuhusu Ezekieli, “Nabii, akiutazama mbele katika enzi, alionyeshwa wakati huu katika maono yake.” Ezekieli aliona hali zinazotukia wakati wa kutiwa muhuri kwa wale mia arobaini na nne elfu.

Katika makala iliyotangulia tulionyesha kupitia vifungu vitatu mahsusi kutoka Roho ya Unabii kwamba “walevi wa Efraimu” wa Isaya, ambao katika kifungu hiki wanatambuliwa kama “wazee wa zamani,” na ambao katika vifungu vyote viwili wanawakilisha uongozi wa Yerusalemu (Uadventista), hawawezi kuona kwamba kutakuwa na udhihirisho mkubwa wa nguvu za Mungu kama katika miaka ya zamani. Katika kifungu hiki udhihirisho wenyewe wa nguvu za Mungu wanaokataa kuuona utatokea kama sehemu ya hukumu ya kimungu inayowaletwa juu yao, kwa kuwa imesemwa kwamba, “watu walipaswa kuuona uweza wa Mungu ukidhihirishwa kwa namna iliyo dhahiri, ili waachwe bila udhuru.”

Uadventista wa Laodikia unakataa kuona udhihirisho wa mvua ya mwisho iliyoanza kunyesha manyunyu tarehe 11 Septemba 2001, lakini wataona kilele cha mvua hiyo wakati ujumbe wa kilio cha usiku wa manane utakaporudiwa katika siku za mwisho. Huo ujumbe ni Uislamu wa ole wa tatu. Je, si kwamba viongozi wa Israeli wa kale, ambao walikuwa wamemsulibisha tu Masihi wao, waliona Roho Mtakatifu akimiminwa siku ya Pentekoste?

Kifungu hiki kinakitambulisha kanisa, ambalo kwa muktadha linawakilishwa na Ezekieli kama Yerusalemu, na wanachama walio ndani ya kanisa (Yerusalemu) wanapinganishwa na “kikundi kidogo,” ambacho pia kinatambulishwa kuwa ni wale “wanaotembea katika nuru,” nao ni “wachache waaminifu.” Biblia inafundisha kwamba “wengi” wameitwa, lakini “wachache” wamechaguliwa. Maudhui ya kifungu hiki yanajumuisha ghadhabu ya Mungu inayoletwa juu ya watu Wake. Watu wamejiletea hukumu yao wenyewe, lakini Mungu anaweka wazi akisisitiza kwamba ni malaika Wake wanaotekeleza kazi ya maangamizi. Mungu hadanganyi kamwe, na ameahidi kwamba ni Yeye anayewaadhibu wanadamu kwa uovu wao hata kizazi cha tatu na cha nne. Kumhusisha utekelezaji wa hukumu kwa yeyote asiye Mungu ni kukanusha tabia Yake, na

kupendekeza kwamba Yeye ni mwongo.

Kifungu hiki kinaonyesha kwamba wakati malaika waharibifu wa Ezeieli wanapoanza kupita katika Yerusalemu, ndipo "huduma ya hasira yake inaanza." Hasira ya Mungu huanza na Yerusalemu, ambayo ni kanisa lake, yaani Uadventista wa Laodikia.

Kwa maana wakati umefika wa hukumu kuanza katika nyumba ya Mungu; na ikianza kwetu kwanza, mwisho wa wale wasiotii injili ya Mungu utakuwa nini? 1 Petro 4:17.

Ghadhabu ya Mungu hutekelezwa na malaika wa Mungu, na kazi yao inapuanza, wanaamriwa, "Pigeni wote, na jicho lenu lisione huruma, wala msiwe na huruma: ueni kabisa wazee na vijana, wanawali, watoto wadogo, na wanawake; lakini msimkaribie mtu yeyote aliye na alama; na anzeni katika mahali patakatifu pangu." Ghadhabu ya Mungu hutekelezwa na malaika watakatifu, na jambo tunalotaka kubainisha hapa ni kwamba kuanzishwa kwa huduma ya ghadhabu ya Mungu hufanyika katika kizazi cha nne.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Na itakuwa katika siku ya dhabihu ya Bwana, kwamba nitawaadhibu wakuu, na wana wa mfalme, na wote wale waliovaa mavazi ya kigeni. Katika siku ile ile pia nitawaadhibu wote warukao juu ya kizingiti, ambao hujaza nyumba za mabwana wao kwa jeuri na udanganyifu. Na itakuwa katika siku hiyo, asema Bwana, kwamba kutakuwa na kelele za kilio kutoka Lango la Samaki, na mayowe kutoka sehemu ya pili, na kishindo kikubwa kutoka milimani. Pigeni yowe, enyi wakazi wa Makteshi, kwa kuwa wafanyabiashara wote wameangamizwa; wote wabebao fedha wamekatiliwa mbali. Na itakuwa wakati huo, nitaitafuta Yerusalemu kwa taa, na kuwaadhibu watu waliotulia juu ya mashapo yao; wasemao mioyoni mwao, Bwana hatatenda mema, wala hatatenda mabaya. Sefania 1:8-12.